
Nytt år – bedre sikkerhetsnett

AKTUELT I FORENINGEN

MARIT HERMANSEN

marit.hermansen@legeforeningen.no
president

Blir du syk – eller er du gravid, er det viktig at du har et solid sikkerhetsnett å falle tilbake på. Nå får yngre leger bedre rettigheter.

Når nyttår nærmer seg, endres modus og samtaleemner. Vi slipper det gamle året og ser framover. Hvordan blir det nye året? Noen ser framover med forventning og glede, mens andre har bekymrede tanker. Min gamle mor pleide å si «– *hvis jeg lever og har helse*». Leger trives i jobben sin og er lite syke. Men danskene har et ordtak som sier: *Det er vanskelig at spaa, især naar det gælder Fremtiden*. Sykdom kan ramme hardt og blindt. I Norge har vi brukt vår oljerikdom på et godt velferdssystem som blant annet skal sikre at du ikke må gå fra gård og grunn hvis du blir syk og ikke kan jobbe. Likevel har noen bekymringer for om de har et godt nok sikkerhetsnett.

Rekrutteringskrise i fastlegeordningen har satt søkelyset på rettighetene til de selvstendig næringsdrivende. Mange av våre medlemmer driver egen bedrift, og de unge opplever at det er stor usikkerhet knyttet til pensjonsrettigheter og sykelønn. Dette er viktige faktorer for unge leger når de skal velge karriere. Kan jeg være hjemme med syke barn? Hva skjer ved graviditet? Hva hvis jeg blir akutt alvorlig syk – klarer jeg å dekke driftsutgiftene mine?

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) utbetaler sykehjelp til leger som driver privat praksis. Sykehjelp skal bidra til å kompensere tapt praksisinntekt samt løpende driftsutgifter under sykefravær. I høst ble vedtektene for SOP endret for å bedre rettighetene for de yngre legene. Det har vært ulike satser for de som har autorisasjon før 1. januar 1993 kontra senere. Fra 1. januar 2018 vil disse avbruddsyttelsene være like, uavhengig av autorisasjonstidspunkt.

Fødsels-/adopsjonsstønaden øker fra 45 % til 55 % av brutto praksisinntekt, mens inntektskompensasjonen ved sykehjelp blir 45 % uavhengig av autorisasjonstidspunkt. Fram til nå har den vært 35 % for de som har vært autorisert etter 1993. Disse endringene betyr et vesentlig høyere bidrag fra SOP ved sykdom og fødsel, og at flere vil få rettigheter fra SOP.

Men det er ikke sikkert at SOP gir tilstrekkelig kompensasjon når du blir syk. Derfor har SOP forhandlet fram en kollektiv avtale om sykeavbruddsforsikring for våre medlemmer. Vi har oppnådd gode betingelser, som alle næringsdrivende bør ta en titt på. På SOP sine hjemmesider er det en kalkulator som beregner hva du får fra folketrygden, hva SOP utbetaler, og hva du kan forsikre deg for. Det koster å forsikre seg. Samtidig gir det en trygghet for at økonomiske bekymringer ikke skal legge sten til byrden når du blir syk.

Julefreden er viktig for oss nordmenn. Vi legger ned mye forberedelser for at julehøytiden skal være noe helt eget; nisser og engler, lys og god mat. Vi samles rundt måltid etter måltid og bekrefter hverandre og tradisjonen. Trygghet er viktig for at julefreden kan senke seg.

Så med en liten oppfordring om å sjekke ut disse rettighetene – ønsker jeg alle en fredelig julehøytid og et trygt og godt nytt år!

Publisert: 12. desember 2017. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. juli 2026.